

νην ἐν σκοτεινῷ δωματίῳ ἦν δυνάμεθα διὰ μηχανισμοῦ νὰ δονῶμεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τάχιστα. Ἐὰν αἱ δονήσεις τῆς ῥάβδου ἀνέλθωσι μέχρι 18 ἑκατομμυρίων κατὰ πᾶν δευτέρον λεπτόν ἢ ἐνέργεια τῶν δονήσεων καθίσταται καταφανὴς καὶ ἐξ ἀποστάσεως τινος, καθόσον προσεγγίζει πρὸς τὸ δέρμα μας ἀκτινοβόλος θερμότης προκαλοῦσα τὸ αἶσθημα τοῦ θερμοῦ. Ἐὰν ἐπιταχύνωμεν καὶ πολλαπλασιάσωμεν τὰς δονήσεις ἢ θερμοκρασία αὐξάνεται, συγχρόνως δὲ ἡ ῥάβδος ἄρχεται λάμπουσα δι' ἀσθενοῦς ἐρυθροῦ χρώματος. Καὶ πρῶτον μὲν πυρακτοῦται ἐρυθρῶς, αὐξανομένων δ' ἐτι μᾶλλον τῶν δονήσεων, ξανθῶς, πρασίνως, τέλος δὲ ἰσοειδῶς. Ἐὰν δὲ ἡ ταχύτης τῶν δονήσεων αὐξηθῆ ἔτι μᾶλλον, ἢ αἶσθησις τότε τοῦ φωτός γίνεται ἥττον ἔντονος, μέχρι οὗ τέλος, ὅταν ἡ ῥάβδος πάλλεται κατὰ 8 δισεκατομμύρια δονήσεις ἐν ἐνὶ δευτερολέπτῳ, ἐπέρχεται πάλιν σκότος».

Ἐκ τοῦ περάματος τούτου, ὅπερ ἐπανελήθη ὑπὸ πολλῶν, συμπεραίνομεν ὅτι ὅταν ἡ ἔντασις τοῦ φωτός πυρακτωμένης τινὸς μάχης εἶνε τόσῳ μεγάλη ὥστε αἱ ὑπ' αὐτῆς προκαλούμεναι δονήσεις τοῦ αἵθερος νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ 8 δισεκατομμύρια ἀνὰ πᾶν δευτέρον λεπτόν, παύει πλέον νὰ γίνεται αἰσθητὴ εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀφθαλμόν ὡς φῶς, καὶ τότε μεταβάλλεται εἰς σκότος.

Ἐνεκα τούτων λέγει ὁ Edmund Ludinghausen Wolff φαίνεται μοι μᾶλλον ἢ πιθανόν ὅτι ἐν τηλικαύτῃ ἐκτάκτῳ καὶ ὑπερβαλλούσῃ πυρακτώσει καὶ δονήσει τῶν ἀτόμων ἔνδον τῆς ἡλιακῆς σφαίρας, αἱ ἐκεῖθεν ἐκπεμπόμεναι ἀκτῖνες ἀνήκουσι εἰς γῶς ὑπερβαίνον τὰ ὄρια τῆς ἡμετέρας ἀντιληπτικότητος, διὸ εἰσὶ δι' ἡμᾶς ἀόρατοι καὶ σκοτειναί. Μόνον ἢ ἀπεψυγμένη ἐπιφάνεια τοῦ ἡλιακοῦ σώματος ἢ φωτόσφαιρα, δύναται νὰ πέμπῃ ἡμῖν τοιαύτας ἀκτῖνας, ἃς τὸ ἡμέτερον ὄμμα δύναται ν' ἀντιληφθῆ. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται διατὶ ἡ φωτόσφαιρα εἶνε φωτεινὴ ἐνῶ ὁ πυρὴν εἶνε σκοτεινός, διατὶ αἱ κηλίδες εἶνε σκοτειναὶ ἐκεῖ, ἐνθα ἡ φωτοσφαῖρα διαρρήγνυται ἐκ τῶν ἐνδοθεν ἀνερχομένων ἀερίων.

Διὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐξηγοῦνται ἀφ' ἑαυτῶν αἱ προβολαὶ, αἱ φωτοσκιαὶ (penumbra) καὶ αἱ τὰς κηλίδας κυκλοῦσαι ἀνυψώσεις τῆς φωτοσφαίρας, αἱ καλούμεναι ἡλιακαὶ γλῶσσαι ἢ πυρσοί. Αἱ δὲ παρατηρήσεις τοῦ Secchi, αἱ ἐναντία τῇ θεωρίᾳ τῶν νεφῶν καὶ τοῦ ἐπιπάγου, καθ' ἃς αἱ ἡλιακαὶ κηλίδες ἀκτινοβολοῦσι οὐχὶ ὀλιγωτέραν, ἀλλὰ περισσοτέραν θερμότητα τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς ἡλιακῆς ἐπιφανείας, εἶτα τὸ ὅτι τὸ αἴτιον τὸ προκαλοῦν τὰς γραμμάς τοῦ Φράουενχόφερ ἐν τῇ φασματοσκοπίῳ δρᾷ ἰσχυρότερον ἐν μέσῳ τῶν κηλίδων, καὶ τελευταῖον ὅτι πολλακίς φαίνονται ἀναδύουσαι ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν κηλίδων φωτειναὶ στῆλαι, ὅλα ταῦτα τὰ

φαινόμενα, τὰ κλονίζοντα ὅλας τὰς προτέρας θεωρίας, ἐξηγοῦνται διὰ τῆς ἐμῆς θεωρίας.

Ἐν Βόννῃ 10 Ἰανουαρίου 1882.

ΕΙΣΟΦΑΝΗΣ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΝΕΑΡΑΣ ΜΗΤΡΟΣ

πρὸς φίλην.

Ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα σκουφάκια, τὰ ὁποῖα εἶνε τρία κομμάτια, ἔχω ἀνάγκην, Μαρία μου. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ στείλῃς δεῖγμα μιᾶς ποδίτσας τῆς ἐφευρέσεώς σου, εἰζεύρεις σὺ πλέον. Εὐχαριστῶ καὶ διὰ τὸ σκέπασμά σου, ἀγαπητῆ μου φίλη. Εἶνε μαλακὸν μαλακὸν εἰς τοὺς πόδας, ἀπαλόν, ζεστόν, ἀριστούργημα καὶ τὸ μωρόν μου μέσα εἰς αὐτὸ τὸ λευκὸν μᾶλλινον παπλωματάκι ὁμοιάζει κάλυκα ῥόδου ἐντὸς χιόνος. Γίνομαι καὶ ποιήτρια, ἔ, τί λέγεις; Ἀλλά, τί τὰ θέλεις ἢ καρδιά μου ἐκχειλίζει. Ὁ υἱός μου! καταλαμβάνεις, φιλότατη μου, ὁ υἱός ὁ ἰδικός μου! Ὅτε κατὰ πρῶτον ἤκουσα τὴν ὀξείαν ἐκείνην κραυγὴν τοῦ τόσο δὲ ἐκείνου κρέατος, τὸ ὁποῖον ἡ μήτηρ μου μ' ἔδειξε μακρόθεν ἐξηπλωμένον ἐντὸς τῆς ποδιάς της, μ' ἐφάνη ὅτι βίγος ἀγάπης διέτρεχε καυστικὸν τὰς φλέβας μου. Ἀνεσώθησα, ἔκλαυσα. Ἡ φαλακρὰ κεφαλὴ τοῦ γέροντος ἱατροῦ μου ἦτο ἐκεῖ ἐμπρὸς μου, τὴν ἤρπασα λοιπόν καὶ ἐγὼ καὶ τὴν ἐφίλησα τρεῖς φορές.

«Ἄλλ' ἡσύχασε λοιπόν, καλὴ μου κόρη, μ' ἔλεγε ὁ γηραιὸς ἱατρός.

— Ἰατρέ, σιώπα, εἰ δὲ μὴ σὲ ξαναφιλῶ καὶ πάλιν. Δός μου τὸ μωρόν μου, τὴν ἀγάπην μου. Εἴσθε βέβαιος, ἱατρέ, ὅτι τῷ ὄντι εἶνε ἀγόρι; »

Καὶ ἐν τῇ παρακειμένη αἰθούσῃ, ἐν ἡ πᾶσα ἡ οἰκογένεια ἀνέμενε τὸ ἀποθησόμενον, ἤκουον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀσπασμῶν τοὺς γλυκυτάτους τούτους λόγους. — «Ἀγόρι εἶνε καὶ ἀγόρι μιὰ φορά!»

Ὁ δυστυχὴς σύζυγός μου, ὅστις ἐπὶ δώδεκα ὥρας δὲν εἶχε μακρυνθῆ ἀπὸ πλησίον μου, καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς συγκινήσεως καὶ τοῦ κόπου, ἔκλαιε καὶ ἐγέλα εἰς μίαν τῶν γωνιῶν τοῦ δωματίου.

«Αἶ, παραμὰνα τύλιξέ το γρήγορα. Μὴ καρφίτσαις, θέλω κορδόνια, κορδόνια, ἀκούεις; Ἐ, τί εἶπες; . . . Φέρ' το ἐδῶ τὸ παιδί, καὶ σὺ δὲν νοιώθεις τίποτε».

Καὶ ὁ καλὸς σου ἱατρός, ὡς νὰ εἶπῃς «ἅγιος ὁ Θεός» μοῦ τὸ ἐτύλιξε τὸ παιδί μου.

«Φαίνεται ὅαν συνταγματάρχης, τὸ ἀγόρι σας. Βάλτε το εἰς τὴν κούνια, μὲ . . . αἶ, ἡσυχά, κόρη μου, . . . αἶ, ἡσυχά, κόρη μου, . . . μὲ μίαν φιάλην ζεστόν νερόν εἰς τὰ πόδια. Μὴ πολλὴν φωτιάν, εἰς τὸ δωμάτιον πρὸ πάντων τοῦ συνταγματάρχου! Τώρα μὴ κρότους, ἡσυχία καὶ ὄλοι νὰ φύγουν ἀπ' ἐδῶ μέσα».

Ἐνῶ δὲ εἰς τὴν σχισμάδα τῆς ἡμικλείστου θύρας ἡ θεία μου Ὀρσοῦλα ἐψιθύριζε σιγᾶ σιγᾶ.

— «Ἐξοχώτατε, ἀφῆτέ με νὰ ἔμβω καὶ μόνον νὰ τοῦ σφίξω τὸ χεράκι, ἐξοχώτατε, νὰ σᾶς χαρῶ!

— Μὰ, νὰ μὴ σᾶς τὸ πῶ! . . ἀλήθεια κι' ἀλήθεια. Ὅλοι, εἶπα, νὰ φύγουν. Ἐρχομεν ἀνάγκη νιοπίης καὶ ἡσυχίας.

Ἐπειτα ἀπεσύρθησαν.

— Γεώργιε, προσέθηκεν ὁ ἰατρός, ἔλα νὰ φιλήσης τώρα τὴν γυναῖκά σου, νὰ πάρῃ τέλος. Ἄ, μὰ τί ἀξίολογος γυναικούλα! πόσον ἐφάνη γυναῖκα! . . Γεώργιε, ἔλα νὰ τὴν φιλήσης, σοῦ εἶπα, καὶ γρήγορα, ἂν δὲν θέλῃς νὰ τὴν φιλήσω ἐγώ. Καὶ θὰ τὸ κάμω», προσέθηκεν ἀπειλῶν.

Ἄλλ' ὁ Γεώργιος χωμένος εἰς τὴν κοιτίδα τοῦ τέκνου τοῦ τίποτε δὲν ἤκουε.

— Κύτταξέ τον, ἀνεφώνησεν ὁ ἰατρός· θὰ μοῦ τὸν πνίξῃ τὸν συνταγματάρχην μου».

Τέλος πάντων ὁ σύζυγός μου ἦλθε πλησίον μου καὶ ἔτεινε πρὸς ἐμὲ τὴν ὑπὸ τῆς συγκινήσεως τρέμουσαν χεῖρά του. Ἐγὼ δὲ τὴν ἐσφιγξα μὲ ὄλην μου τὴν δύναμιν. Καὶ ἐάν ἡ καρδία μου τὴν στιγμήν ἐκείνην δὲν διεσπάσθη, βεβαίως ὁ πανάγαθος Θεὸς μ' ἐλυπήθη, διότι εἴξευρεν ὅτι εἶχον ἀκόμη τὴν ἀνάγκην τῆς.

Πρέπει νὰ εἰξέρῃς ἀγαπητὴ μου Μαρία, ὅτι οἱ σύζυγοι πρὶν τεκνοποιήσουν ἀγαπῶνται, ἀλλ' ἀγαπῶνται ἕκαστος διὰ τὸν ἑαυτὸν του· ἐν ᾧ μετὰ ταῦτα ἀγαπῶνται χάριν ἐκείνου, χάριν ἐκείνου τοῦ μικροῦ, τὸ ὁποῖον μὲ τὸ μικρόν του χεράκι στερεώνει τὰ δεσμὰ διὰ παντός. Ὁ Θεὸς συγχωρεῖ λοιπὸν νὰ διπλασιάζεται ἡ καρδία καὶ νὰ ἐξογκοῦται; Ἡ ἰδική μου ἦτο γεμάτη ἔρχεται τὸ μωρόν μου καὶ κάθεται ὀλόκληρον μέσα, καὶ ὅμως πάλιν δὲν ἐξεχείλισε, διότι αἰσθάνομαι ὅτι εἶνε ἀκόμη θέσις καὶ διὰ τὴν μητέρα μου καὶ διὰ σέ. Κύτταξ' ἐκεῖ! Μὲ τὸ εἶπες, καὶ εἶπες ἀλήθειαν. Εἶνε ζωὴ νέα, ζωὴ τῆς θερμῆς ἀγάπης, τῆς γλυκυτάτης ἀφοσιώσεως. Ὁλον μου τὸ παρελθὸν μὲ φαίνεται ἀσήμαντον, ἄχρουν, καὶ αἰσθάνομαι ὅτι τώρα ἀρχίζω νὰ ζῶ. Καμαρόνω ὡς στρατιώτης πολεμήσας· σύζυγος καὶ μήτηρ εἶνε τὰ δνόματα τοῦ βαθμοῦ μας καὶ τὰ ἐπάμια μας. Μάμμη δὰ πλέον εἶνε ὁ βαθμὸς τοῦ στρατηγοῦ.

Ἄχ, πόσον γλυκεῖαν θὰ καταστήσω τὴν ζωὴν τῶν δύο τούτων ἡγαπημένων μου ὄντων! Πόσον θὰ τοὺς ἀγαπῶ! . . Κύτταξε τί τρέλλα, κλαῖω καὶ ἐπεθύμουν νὰ σε καταφιλήσω. Πιστεύω ὅτι εἶμαι πάρα πολὺ εὐτυχής.

Ὁ σύζυγός μου εἶνε πράγματι ἀγαθὴ ψυχὴ! Κρατεῖ τὸ παιδάκι του μὲ πολλὴν ἀδεξιότητα, ἀλλ' εἶνε μία χαρὰ νὰ τὸν βλέπῃς. Καταβάλλει τόσον κόπον διὰ νὰ σηκώσῃ τὸ ἐλαφρότατον ἐκεῖνο φορτίον! Ὁταν μοῦ τὸ φέρῃ, τυλιγμένον εἰς τὸ μάλλινον σκέπασμά του, περιπατεῖ σιγᾶ σιγᾶ καὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς· θαρρεῖς ὅτι φοβεῖται μήπως τὸ πάτωμα ἀνοίξῃ ἂν πατήσῃ δυνατώτερα. Ἐπειτα ἀποθέτει τὸν ἠθασαυὸν ἐπὶ τῆς κλίνης μου κοντὰ μου κοντὰ μου εἰς κεντητὸν προσ-

κεφάλαιον. Τὸ συγυρίζομεν, τὸ βολεύομεν, καὶ ἐάν μετὰ πολλὰ κατορθώσωμεν νὰ τὸ κάμωμεν νὰ μειδιάσῃ, αἶ, τότε πλέον ἡ χαρὰ μας εἶνε ἀτελεύτητος.

Πολλάκις καὶ ἐγὼ καὶ ὁ σύζυγός μου πολλὴν ὥραν μένομεν στριζίζοντες τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν μας καὶ παρατηροῦμεν τὸ μικρόν μας. Παρακολουθοῦμεν τὰς ἀβεβαίους καὶ χαριεστάτας κινήσεις τοῦ ῥοδοδακτύλου ἐκείνου ἀνθρωπαρίου, τὸ ὁποῖον σαλεύει ἐπάνω εἰς τὸ μετὰξί, καὶ ἡ προσοχή μας καὶ ἡ ἀγαλλίασίς μας εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε πρέπει νὰ συμβῇ ἕκτακτόν τι, διὰ νὰ μᾶς ἀποσπάσῃ.

Θὰ σκάσης ἀπὸ τὰ γέλια ἂν εἶσαι ἀπὸ ἓν μέρος καὶ νὰ ἀκούῃς τὰς συζητήσεις μας περὶ τοῦ μετώπου του καὶ περὶ τοῦ χρώματος τῶν ὀφθαλμῶν του· πάντοτε δὲ ἡ συζήτησις τελειώνει, ἐννοεῖται, μὲ σχέδια περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλόκοτα καὶ ἀνόητα δὲν λέγω ὄχι, ἀλλ' ὅμως καὶ πόσον εὐχάριστα ἐάν τυχὸν τὸ ἔφερνεν ἡ τύχη νὰ ἀληθεύσουν!

Ὁ Γεώργιος θέλει νὰ μοῦ τον κάμῃ διπλωμάτην. Τὸ βλέμμα του εἶνε ἴσα ἴσα καμωμένον δι' αὐτὸ τὸ στάδιον χειρονομίας πολλὰς δὲν ἔχει, ἀλλὰ αἱ ὀλίγαι τὰς ὁποίας ἔχει εἶνε—τί νὰ σοῦ τὰ λέγω,—εἶνε ὄλον νόημα. Τὸν μικρόν μου τὸν προσθευτήν, μὲ ταῖς τρεῖς τριχίτταις ὀπίσω εἰς τὸν λαιμόν! φαίνονται ὡς τρία χρυσὰ λεπτότατα σύρματα σγουρὰ σγουρὰ ἐκεῖ ἐπάνω ὅπου διπλώνεται τὸ ῥόδινον δέσμα μὲ τόσῃν χάριν, ὥστε τὰ φιλήματα μόνον τῶν πετοῦν καὶ χώνονται εἰς τὴν δροσερὰν ἐκείνην πτυχήν!

Τὸ κορμάκι του ὄλον εὐωδιάζει, καὶ ἡ εὐωδία μὲ ζαλίζει, μὲ μεθύει καὶ τὴν καρδίαν μου τὴν κάμνει νὰ κτυπᾷ, νὰ κτυπᾷ. Τί εἶνε λοιπὸν, ἀγαπητὴ μου, οἱ δεσμοὶ οἱ ἀόρατοι οἱ ὁποῖοι μᾶς συνδέουν μὲ τὰ τέκνα μας; Μέρος τῆς ψυχῆς μας ἢ τῆς ζωῆς μας εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὰ ζωογονεῖ; Τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε, διότι ἐγὼ διακρίνω τί σκέπτεται ὁ συγκεχυμένος νοῦς του· μαντεύω τί ἐπιθυμεῖ, καὶ εἰξέρω πότε κρούνει, καὶ καταλαμβάνω ἐάν πεινᾷ.

Εἰξέρεις πότε εἶνε ἡ γλυκυτάτη στιγμή; . . . Ὁταν ἀφοῦ δειπνήσῃ καὶ χορτάσῃ ἔπειτα γάλα ἀποκοιμάται κόκκινο κόκκινο εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Τὰ μέλη του τανύονται κατ' ὀλίγον, ἡ κεφαλὴ του γέρνει εἰς τὸ στήθος μου, τὰ ματάκια του σφαλοῦν, ἐν ᾧ ἀκόμη τὸ στοματάκι του ἐπαναλαμβάνει τὰς κινήσεις τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγου ἔκαμνε ὅταν ἐβύζανε.

Ἡ χλιαρὰ ἀναπνοὴ του νοτίζει τὴν χεῖρά μου ἢ ὁποία τὸ βαστάζει· τότε καὶ ἐγὼ ἀνασηκνῶ τὸ φέρεμά μου σιγᾶ σιγᾶ καὶ τὸ σκεπάζω, κρύπτω τὰ ποδαράκια του εἰς τὴν πάναν του καὶ κάθημαι καὶ τὸ παρατηρῶ, τὸ μικρόν μου, τὸ ὁποῖον εἶνε ἰδικόν μου καὶ τὸ ἔχω εἰς τὰ γόνατά μου. Οὐδὲ ἡ παραμικρὰ κίνησις του μὲ διαφεύ-

γει. Αισθάνομαι ἐν τῇ καρδίᾳ μου ὅτι ὑπάρχει καθρέπτῃς εἰς τὸν ὁποῖον ἀντανεκλάται τὸ μικρόν μου. Καὶ μήπως δὲν τὸ τρέφει τὸ γάλα μου, ἢ φωνὴ μου δὲν το ἀποκοιμίζει καὶ τὸ ἡμερόνει; ἢ χεὶρ μου δὲν το ἐνδύει, τὸ θωπεύει, τὸ ἐνθαρρύνει, τὸ ὑπερασπίζει; Καὶ τὸ αἶσθημα ὅτι δι' αὐτὸ ἐγὼ εἶμαι τὸ πᾶν, καθιστᾷ γλυκυτέραν τὴν εὐτυχίαν μου ὅτι τὸ ἐγέννησα.

Καὶ ὅταν συλλογίζομαι ὅτι ὑπάρχουσι γυναῖκες αἱ ὁποῖαι διέρχονται πλησίον τῶν γλυκυτάτων καὶ τρυφερωτάτων τούτων ἀπολαύσεων καὶ ὁμῶς οὐδὲ στρέφουσι κἄν τὴν κεφαλὴν! Τί ἀνόητοι!

Ναί, τὸ παρὸν εἶνε ὅ,τι ὄραϊον! καὶ ἡ εὐτυχία μου εἶνε ἀπερίγραπτος. Ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον ὑπάρχει ἐκεῖ πέραν ἐντὸς νέφους. Πολλάκις ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μου τὸ μέλλον, καὶ δὲν εἰξεύρω διατί φρικῶ ὡς ἐὰν ἔβλεπον πλησιάζουσαν καταιγίδα!

Μωρία! τόσοσ προσεκτικὰ θὰ τὸ ἀγαπῶ, τόσοσ ἐλαφρὸν θὰ καταστήσω τὸ βᾶρος τῆς ἀγάπης μου, ὥστε διατί τάχα θὰ μ' ἀφήσῃ μόνην; Καὶ δὲν θὰ κατορθώσω ἐγκαίρως νὰ με κάμῃ φίλην του; Δὲν θὰ κατορθώσω ὅταν μὲν ἰδρῶν τὸ λεπτὸν χνούδι τὸ ὁποῖον θὰ σκεπᾷ τὸ ῥόδιον ἐκεῖνο χειλάκι, ὅταν τὸ πουλάκι αἰσθανόμενον τὰς πτέρυγὰς του θελήσῃ νὰ πετάξῃ ἔξω τῆς φωλεᾶς, δὲν θὰ εὖρω τρόπον νὰ τὸ καταπέσω νὰ ἐπανέλθῃ, δὲν θὰ τὸ σύρω διὰ δεσμῶν ἀοράτων, εἰς τὴν ἀγκάλην ἐντὸς τῆς ὁποίας σήμερον κοιμᾶται; Ἴσως κατὰ τὴν πικρὰν ἐκείνην ἐποχὴν τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσι νεότητα, ἴσως θὰ με λησμονήσῃς μίαν στιγμὴν, μικρόν μου! Ἄλλαι ἴσως χεῖρες θὰ παραμερίζουν τὴν κόμην τοῦ εἰκοσαετοῦς μετώπου σου. Οἴμοι! ἄλλα χεῖρη θὰ ἐπιτεθῶσι φλογερὰ ἐκεῖ ὅπου τοσάκις ἐπετίθεντο τὰ ἰδικὰ μου, καὶ ἐν μόνον φίλημα θὰ ἐξαφανίσῃ τόσοσ ἐτῶν θωπείας! Ναί, ἀλλ' ὅταν ἐπανακάμψῃς ἐκ τοῦ εὐφροσύνου καὶ ἐπιπόνου τούτου ταξιδίου, καταβεβλημένος καὶ κατάκοπος, εὐθὺς θὰ σπεύσῃς νὰ καταφύγῃς εἰς τὴν ἀγκάλην ταύτην, ἣτις ἄλλοτε σ' ἀπεκοίμιζε, θὰ κρύψῃς τὴν δύσμοιρον κεφαλὴν σου ἐκεῖ ὅπου τώρα εὕρεσκαται. Θὰ ζητήσῃς νὰ σου σπογγίσω τὰ δάκρυά σου καὶ νὰ σὲ κάμω νὰ λησμονήσῃς τὰς κακουχίας καὶ κλαίουσα ὑπὸ χαρᾶς θὰ σου δώσω ἀσπασμὸν παρηγορίας καὶ ἐλπίδος.

Ἀλλὰ βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολή μου κινδυνεύει νὰ γείνη τόμος δλόκληρος, ἀγαπητῆ μου Μαρία. Ὅ,τι ἀνωτέρω ἔγραψα δὲν ἐπιχειρῶ νὰ το ἀναγνώσω, διότι φοβοῦμαι μήπως δὲν τολμήσω νὰ στείλω τὴν ἐπιστολήν μου. Τί τὰ θέλεις, ἐγὼ τὰ χάνω ὀλίγον. Ἀκόμη δὲν ἐσυνείθισα αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν.

Ἡ φίλη σου.

— Μετὰ τετραετίαν.

... Ναί, ἀγαπητῆ μου, τὸν βλέπω ἄνδρα τώρα, καὶ ἄνδρα μιά φορά! Μοῦ ἤλθεν ἐκ τῆς ἐξοχῆς

παχὺς παχὺς καὶ μιά χαρά. Ἀναβαίνει εἰς τὰ καθίσματα, σταματᾷ τὰ ὠρολόγια καὶ βάζει τὰ χέρια του εἰς τὴν τσέπην ὡς κτηματίας.

Ὅταν βλέπω τὸ πρῶτ' τὰ μικρὰ του σανδάλια ἰστάμενα ὑπερηφάνως εἰς τὸ πλάγιον τῶν μεγάλων ὑποδημάτων τοῦ πατρός, χωρὶς νὰ θέλω πηγαίνει ὁ νοῦς μου εἰς τὸ παρελθόν τὸ ὁποῖον εἶνε ἀκόμη τόσοσ πλησίον. Χθὲς σπάργανα, σήμερον ὑποδημάτια, αὐριον περνετιστῆρες. Θεέ μου, πῶς πετοῦν αἱ εὐτυχεῖς ἡμέραι! Πότε παρήλθον τέσσαρα ἔτη! Τώρα μὲν δύναιμι νὰ τὸν σηκώσω ἐπάνω μου, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι θὰ το ἐπιτρέψῃ εἰς ἐμὲ· διότι πρέπει νὰ εἰξεύρῃς ὅτι ἡ ἀνδρική του ἀξιοπρέπεια εἶνε μὴ μου ἄπτο. Τὸ ἥμισυ τῆς ζωῆς του διέρχεται ὠπλισμένος ὡς εἰς πόλεμον, τὰ πιστολιά του, τὰ ὄπλα του, τὰ μαστιγία του, αἱ σπάθαι του πλημμυροῦσι τὴν οἰκίαν μας. Αἱ κινήσεις του φανερόνουν ἄκραν ὑγίειαν καὶ εὐεξίαν, καὶ τοῦτο μὲ καταθέλγει.

Ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα μὴ τύχῃ καὶ νομίσῃς ὅτι τὸ διαβολάκι δὲν ἔχει πλέον τίποτε καλὸν ἐπάνω του. Εἶνε ἄγγελος ὅταν ἔχῃ διάθεσιν καὶ μ' ἀνταποδίδει δαφιλῶς τὰς θωπείας τὰς ὁποίας τοῦ δίδω. Τὴν ἐσπέραν, μετὰ τὸ δεῖπνον, χάνεται ἐκεῖ ὅπου κἀθημαι, μ' ἀρπάζει τὴν κεφαλὴν καὶ μου διορθώνει τὴν κόμην ὅπως τοῦ φανῆ· τὸ δροσερὸν στοματάκι του πλανᾶται ἐπὶ τοῦ προσώπου μου. Μοῦ κολλᾷ ἐπὶ τοῦ τραχήλου φιλήματα διπλὰ καὶ τριπλὰ καὶ ἠχηρά, ὥστε ὅλη ἀνατριχιάζω. Ἐχομεν συνομιλίας ἀτελευτήτους, τὰ διατί πίπτουν ὡς χάλαια καὶ εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ διατί του ὀφείλω νὰ δίδω ἀπαντήσεις ἀληθεῖς. Ἐν μόνον παράδειγμα σοῦ ἀναφέρω, τὸ ἀκόλουθον·

Ἡ μάμμη του εἶνε ὀλίγον ἀσθενής, καὶ λοιπὸν καθ' ἐσπέραν εἰς τὴν προσευχὴν του προσθέτει τὰ ἀπλουστάτα ταῦτα λόγια: «Θεέ μου, κάμε μοῦ τὴν καλὰ τὴν μάμμη, ποῦ τὴν ἀγαπῶ πολὺ πολὺ». Ἀλλὰ χάριν περισσοτέρας ἀσφαλείας προσθέτει: «Τὴν μάμμην ποῦ κάθεται εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὀμοροίας εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα». Λέγει δὲ τὰ λόγια ταῦτα μετὰ μεγάλης ἀφελείας καὶ πίστεως καὶ κομικῆς τῶ ὄντι χαριστάτης σοβαρότητος, ἢ ἀγάπη μου! Ἐννοεῖς διὰ νὰ μὴ δυσκολευθῇ ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ εὕρῃ τὴν κατοικίαν τῆς μάμμης.

Σὲ ἀφίνω, διότι ἀκούω τὸν βῆχά του· δὲν εἰξεύρω ἐὰν ἐκρύωσε, ἀλλ' ἀπὸ τὸ πρῶτ' τὸ βλέπω πολὺ καταβεβλημένον.

Σὲ καταφιλῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς.

*
*

Χθὲς εἶχομεν ἰατρικὸν συμβούλιον. Ὁ γέρον ἰατρός μας ἀπερχόμενος εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγροῦς, τὸν παρετήρησα ἂν καὶ προσεπάθει νὰ μοῦ κρυφθῇ· ἀλλ' ἐγὼ τὸ εἶδον τὸ δάκρυ του, τὸ εἶδον. Λοιπὸν τὸ παιδί μου εἶνε κακὰ; Ὡ εἶνε φρι-

κώδες, φίλη μου, νὰ τὸ συλλογίζομαι! Θέλω νὰ μὲ ἐνθαρρύνουν, ἀλλ' ἐγὼ τρέμω.

Τὴν νύκτα δὲν τὴν διήλθομεν καλλίτερα. Ἄδιάσκοπος ὁ πυρετός! Ἄν ἔβλεπες πῶς κατήντησε τὸ εὐμορρον ἐκεῖνο κορμάκι, τὸ ὁποῖον τόσον ἐθαυμάζομεν! Δὲν θέλω νὰ βάλω εἰς τὸν νοῦν μου ὅ,τι ὁ Θεὸς μοῦ φυλάττει. Παρήγγειλαν πάγον! Ἄνάγκη νὰ τοῦ κόψωμεν τὰ μαλλάκια! Καῦμενοι ξανθοὶ βόστρυχοι, τοὺς ὁποίους ἔπαιρνε ὁ ἄνεμος ὅταν ἔτρεχε νὰ φθάσῃ τὸ στεφάνι του! Θὰ μοῦ φύγῃ ὁ νοῦς! — Παιδί μου! παιδάκι μου! Τόσον μοῦ ἀδυνάτησεν ὥστε λόγος δὲν ἐβγαίνει ἀπὸ τὰ στεγνὰ καὶ μελανὰ χειλάκια του. Τὰ μεγάλα του ματάκια μόλις διατηροῦν ὀλίγην λάμψιν, καὶ κάποτε κάποτε μοῦ χαμογελοῦν. Ἀλλὰ τὸ χαμόγελό του εἶνε τόσον γλυκὺ καὶ ἀδύνατον, ὥστε φαίνεται ὡς νὰ μὲ ἀφίνει ὑγείαν! Νὰ μὲ ἀφήσῃ ὑγείαν! καὶ ἔπειτα ἐγὼ τί θὰ γείνω; Ὅχι, τὰ μεγαλοποιῶ τὰ πράγματα, χωρὶς ἄλλο.

Σήμερον τὸ πρωῒ, μ' ἐξέφυγε λυγμός, δὲν ἐκράτηθην νομίζουσα ὅτι κοιμᾶται. Ἄλλ' αἴφνης τὰ χεῖλη του ἀνοίγονται καὶ μοῦ λέγει σιγᾶ σιγᾶ, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ σκύψω πλησίον εἰς τὸ στομάτι του διὰ νὰ τὸ ἀκούσω:

«Μὲ ἀγαπᾶς, μαμμά;»

Ἄν τὸ ἀγαπῶ! . . . Καὶ ἐγὼ ἀπέθνησκον ἐξ αἰτίας του.

Ἡ παλαιὰ σου φίλη.

*
**

Μ' ἔστειλαν ἐδῶ εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ καμμίαν ὠφέλειαν δὲν βλέπω. Ὁσημέραι αὐξάνει ἡ ἀδυναμία μου. Αἰσθάνομαι τὴν κατάστασίν μου χειροτερέουσιν. Ἄλλ' ἀπὸ τί θέλουν νὰ με θεραπεύσουν;

Ἄν τυχὸν καὶ δὲν ἐπανέλθω αὐτοῦ, θὰ εὕρῃς εἰς τὸ ἀρμάριον μου τὰ τελευταῖα του παιγνιδάκια. Ἀκόμη ἐπάνω εἰς αὐτὰ διακρίνονται τὰ ἕχνη τῶν μικρῶν του δακτύλων. Σὺ μόνη νὰ τα πάρῃς καὶ νὰ τα καύσῃς, τὰ πολύτιμα αὐτὰ λείψανα, τοὺς δυσμοίρους τούτους μάρτυρας οἰχομένης εὐτυχίας. — Βλέπω ἀκόμη. . . Ἄλλ' οἱ λυγμοὶ μὲ πνίγουν.

Χαῖρε, φίλη μου. — Τί τα θέλεις, ἔλτισα πάρα πολὺ ὑψηλὰ ἐπὶ ἐδάφους ἀδυνάτου. Διὰ μιᾶς ἡγάπησα πάρα πολὺ.

Ἡ ἐκ ψυχῆς φίλη σου

[Κατὰ τὸ γαλλικόν, ὑπὸ τῆς Κ^α Μ^{**}].

«Ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως, διηγεῖται ὁ Φωτάκος, αἱ γυναῖκες τῆς Δημητσάνας εἶχον τὴν φροντίδα νὰ δένουν τὰ φουσέκια ὅταν δὲ ἔσωσαν τὸ χαρτί καὶ πλέον δὲν εἶχαν ἄλλο, ἐχάλασαν τὴν πολύτιμον βιβλιοθήκην τῆς σχολῆς των καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία διὰ νὰ προφθάνουν ὅλα τὰ στρατεύματα τῆς Πελοποννήσου».

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΛΑΣΕΓΛΙΕΡ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ].

Συνέχεια ἰδὲ σελ. 103.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ κύριος Δετουρνὲλ ἐφάνη βυθιζόμενος εἰς σπουδαίαν μελέτην ἔμεινε δὲ οὕτως ἐπὶ ἕν τέταρτον καὶ πλέον, ὅτε μὲν διαγράφων κύκλους ἐπὶ τοῦ δαπέδου διὰ τοῦ ἄκρου τῆς ῥάβδου του, ὅτε δὲ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν καὶ θεωρῶν πρὸς τὰ ἀνάγλυφα τῆς ὀροφῆς, ἐνῶ ὁ μαρκήσιος σιωπηλὸς καὶ ἀνήσυχος ἠτένιζε πρὸς αὐτὸν ζητῶν ν' ἀναγνώσῃ τὴν τύχην του ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ μεταβαίνων ἀπὸ τῆς ἀποθαρρύνσεως εἰς τὴν ἐλπίδα, ἀναλόγως τῆς ἐκφράσεως, ἣν ὁ δόλιος γέρον ἐδίδεν εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του.

— Κύριε μαρκήσιε, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ὁ νόμος ἐκφράζεται ῥητῶς, ὅτι τὰ δικαίωματα τοῦ υἱοῦ τοῦ Σταμπλῆ εἰσὶν ἀδιαφιλονέικητα. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ μὴ ἐπιδεκτικὸν ἐνστάσεως, ἔχω τὴν πεποιθήσιν ὅτι μεταχειριζόμενος πολλὴν πανουργίαν καὶ δεξιότητα θέλετε κατορθῶσαι ν' ἀναγκάσῃτε τὸν Βερνάρον νὰ παραιτηθῇ τῶν ἀξιώσεών του. Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ κακόν! διὰ νὰ φθάσωμεν ἕως ἐκεῖ, πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰς λεπτολογίας τοῦ νόμου, καὶ ὑμεῖς, μαρκήσιος Λασεγλιέρ, δὲν θέλετε ποτὲ καταδεχθῆναι νὰ μεταχειρισθῆτε στρεψοδικίας.

— Οὐδέποτε, κύριε, οὐδέποτε, ἀπήντησεν ὑπερηφάνως ὁ εὐπατριδῆς· προτιμῶ νὰ ριφθῶ ἔξω ἀπὸ τοῦ παραθύρου παρὰ νὰ βυθίσω τοὺς πόδας μου ἐντὸς τοῦ βορβοῦρου τῆς κλίμακος.

— Ἦμην βέβαιος περὶ τούτου, ἀπήντησεν ὁ κύριος Δετουρνὲλ, καὶ τὰ αἰσθήματα ταῦτα εἶναι παρὰ πολὺ ἱποτικὰ ὥστε νὰ τὰ ἀποδοκιμάσω. Ἐν τούτοις, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ παρατηρήσω, ὅτι πρόκειται περὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν προγόνων σας, περὶ ἐνὸς ἑκατομμυρίου περιουσίας, πρόκειται περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς θυγατρὸς σας καὶ τῆς γενεᾶς ὑμῶν ὅλης. Ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ τὰ λάβητε ὑπὸ ὄψιν, δὲν λέγω δὲ καὶ περὶ ὑμῶν, κύριε μαρκήσιε, διότι οὐδέποτε καρδία εὐγενεστέρα τῆς ὑμετέρας ἔπαλλέ ποτε ὑπὸ ἀνθρώπινον στήθος. Ἡ καταστροφή φοβίζει ὑμᾶς ὀλιγώτερον ἢ κηλὶς ἐπὶ τοῦ οἰκοσήμεου σας, ἡ πτωχεία δὲν σᾶς εἶναι ἐπαχθής, καὶ δύνασθε ἐν ἀνάγκῃ νὰ τραφῆτε μὲ ρίζας καὶ μὲ ὕδωρ καθαρόν. Τοῦτο εἶναι εὐγενές, εἶναι μέγα, εἶναι ὠραῖον, εἶναι ἡρωϊκόν καὶ φαντάζομαι ἤδη ὑμᾶς ἐπαναλαμβάνοντα ἀταράχως τὴν πρὸς τὴν πτωχείαν ἄγουσαν ὁδόν· ἀλλ' εἰς τὸ θέαμα τοῦτο ἡ καρδία μου συγκινεῖται, ἡ φαντασία μου ἐξάπτεται, διότι εὐλόγως εἶπον, ὅτι εἶναι μεγαλοπρεπὲς θέαμα νὰ βλέπῃ τις τὸν ἀνθρώπινον γενναίως παλαίοντα κατὰ τῶν δυσχερειῶν τῆς τύχης! Ἄλλ' ἡ θυγάτηρ σας, κύριε, ἡ θυγάτηρ σας· εἰσθε πατήρ, κύριε μαρκήσιε! Καὶ ἐὰν σᾶς ἀρέσκῃ νὰ ἐκλέξητε τὴν τύχην τοῦ Οἰδίποδος, πῶς θέλετε δυνηθῆναι νὰ ἐπιβάλητε εἰς τὴν ἀξιαγάπητον ἐκείνην κόρην τὰ καθήκοντα τῆς Ἀντιγόνης; Τί λέγω!